

[Niels Helveg Petersen]

stisk at regne med, at man kunne nå frem til nogle spilleregler, som gik ud på, at der var typer af våben, som ikke blev handlet imellem landene. Hvis jeg må give et eksempel, så burde det selvfølgelig være udelukket at eksportere våben af typen Scudmissiler, som ikke kan bruges inden for et lands egne grænser, men i kraft af hele deres konstruktion og rækkevidde alene kan bruges til angreb imod nabostater; eksport af den type våben burde selvfølgelig være aldeles udelukket. Det ville i øvrigt også være i stormagternes egen interesse, og i hvert fald i verdenssamfundets interesse, at det ikke kunne lade sig gøre. Her skal der sættes ind.

Jeg glæder mig i den forbindelse over, at den meget restriktive våbenlovgivning, vi har her i landet, og som jo har betydet, at vi ikke har nogen væsentlig våbenindustri, har været håndhævet ordentligt igennem årene; det er lykkedes at holde dansk produktion af våben og krigsmateriel på et lavt niveau. Det er en stor fordel, at vi som nation ikke er blandet ind i produktion af våben i noget væsentligt omfang.

Men så til forslaget, der ligger her foran os. Det har desværre intet med dette principielle problem at gøre. Vedtages dette forslag, vil det ikke forhindre nogen våben i at komme i nogen diktatorers hænder overhovedet. Det kan være, det kommer til at foregå på nogle andre skibe, men det forhindrer ingen transport af våben her i verden.

Desværre kom hr. Helge Adam Møller til at udtrykke sig, synes jeg, uheldigt, da han sagde, at dansk skibsfart hentede en meget stor del af sine indtægter på handel og sejlads med våben. Det passer simpelt hen ikke. Ifølge de oplysninger, jeg har, er det netop en meget lille del af sejladserne, der foregår med våben; det, som danske redere frygter, er at foretage et kæmpe kontrolarbejde i forhold til alle de fredelige transporter. Det er en helt anden sag.

Dette fører mig så til et virkeligt spørgsmål til hr. Frank Jensen: I topmødeerklæringen fra Rom i 1990 vedtog statscheferne inden for EF, at nu skulle man gøre noget ved kontrol og handel, altså handel med våben og produktion af våben. Det er jeg meget enig i. Hvorfor i alverden har Socialdemokratiet ikke insisteret på, at det i det traktatudkast, som Socialdemokratiet og regeringen i fællesskab udfærdigede, blev gjort til målsætning for samarbejdet om forsvars- og sikkerhedspolitik og udenrigspolitik

inden for EF at etablere internationale spilleregler om handelen med våben? Hvor er det henne? Det eksisterer ikke; det har været en af mine indvendinger imod det traktatudkast.

Hvor var Socialdemokratiet henne, dengang man kunne foretage sig noget, der kunne have en virkning? Da så vi ingen indsats, og det beklager jeg. Det synes jeg Socialdemokratiet skulle tænke igennem på ny, og lad os fra dansk side presse på dér, hvor det er relevant – og det er bl.a. inden for EF – for at få nogle spilleregler for handel og produktion af disse farlige stoffer.

Det er efter min mening dér, vi kan gøre en indsats, og det er det, man burde have gjort; det er ikke for sent. Dette forslag er et slag i luften, og selv om jeg har sympati med formålet, har jeg altså ikke meget at have sympatien i.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

To små bemærkninger, men jeg skal holde dem inden for tiden. For det første var jeg meget enig i det, hr. Niels Helveg Petersen sagde, men der var en enkelt ting, som jeg ikke var enig i – enten har jeg udtrykt mig forkert, eller også har hr. Niels Helveg Petersen hørt noget andet end det, jeg sagde.

Jeg mener bestemte ikke, at det er nogen stor del af dansk skibsfarts indtægter. Jeg sagde den 12. november 1987 – og det var det, jeg havde med oppe på talerstolen, da jeg havde min anden korte bemærkning – at det er en forsvindende lille minoritet af danske skibe, der sejler med våben, og det rettede jeg, for ikke at sige nøjagtigt det samme, ifølge mit håndskrevne notat til: »det er en utrolig lille del af danske skibe«.

Og så nævnte jeg, hvor problemet kan komme ind i forbindelse med linjetrafik. Derfor er det jo også, hvis det drejer sig om to containere ud af 2.000, en utrolig lille del. Det er netop det; det er utrolig lidt, men det kan få nogle konsekvenser for den store del af dansk skibsfart, som overhovedet ikke sejler i linjetrafik på grund af kontrollen og de andre ting.

Så jeg tror, jeg må have udtrykt mig kluntet, men nu har jeg i hvert fald slået fast, at det er en utrolig lille del.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg tror, vi alle føler dyb foragt over for de